

gemeente Cuijk

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Granulietstortingen in de Kraaienbergse Plassen
 Aard : Beantwoording schriftelijke vragen

Datum indiening: 11 oktober 2020
 Fractie: D66 Land van Cuijk
 Wie heeft de vraag ingediend? Mariëlle van Zuilen

Portefeuillehouder : D.A.C. Sölez
 Datum college/presidium : 10 november 2020
 Afdeling : Publiek/Ruimtelijk Beleid
 Openbaar : Ja, openbaar

In te vullen door de griffie

Nummer brief 2020-126
 Datum verzending 12 november 2020
 Nummer weekbericht 2020-42

Aanleiding

Ingediende schriftelijke vragen op grond van het reglement van orde van de raad.

Vragen en antwoorden

Inleiding (inleiding en vragen door indiener)

Bij de gemeente West Maas en Waal is er al geruime tijd onduidelijkheid over de gevaren van het storten van granuliet in natuurplas over de Maas. Het blijkt voor die gemeente erg moeilijk te zijn om hier van betrokken instanties goede informatie over te krijgen.

In de Kraaienbergse plassen is in het verleden ook granuliet gestort. Hierbij zijn toen onderzoeken uitgevoerd waar hogere Nikkel en Cadmium waarden uit naar voren kwamen.

Vraag 1

Wanneer, in welke delen van de Kraaienbergse plassen en in welke hoeveelheden is er granuliet gestort?

Antwoord 1

Rijkswaterstaat is als waterbeheerder van de Kraaienbergse Plassen bevoegd gezag voor onder andere het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). In dit besluit zijn onder andere de regels opgenomen voor het toepassen (of storten?) van materiaal, zoals granuliet. Het Bbk kent drie basiscategorieën materiaal, namelijk: grond, baggerspecie of bouwstof. Sinds 2009 is granuliet of Noordse klei gekwalificeerd als basiscategorie 'grond'.

In 2018 is er een discussie over de vraag of granuliet binnen de definitie van basiscategorie 'grond' valt, of juist moet worden gezien als een bouwstof op basis van dit Bbk. Om deze discussie te beslechten is het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) gevraagd een oordeel te vellen.

lenW heeft in 2019 herbevestigd dat granuliet kan worden beschouwd als 'grond' volgens de definitie van het Bbk.

Wat weten we over granuliet in de Kraaijbergse Plassen?

In de zuidwesthoek van plas 4 is een plas-draszone gerealiseerd met microzand (niet verkoopbaar fijn zand), afkomstig van de Grindverwerkingsinstallatie aan de Havenlaan in Cuijk. Dit fijn zand is vrijgekomen bij het wassen en breken van het grind, afkomstig uit de Kraaijbergse Plassen en van grindwinlocaties elders. Het is onbekend of hier sprake was van granuliet en om hoeveel het gaat. Om hierover meer duidelijkheid te krijgen zal in overleg met RWS nader onderzoek uitgevoerd moeten worden.

Bij de oeverafwerking van plas 7 en bij de herinrichting van de Riet is granuliet gebruikt. Het gaat hier naar schatting om 160.000 ton.

Het gebruiken/storten van granuliet bij de Riet was een besluit van de gemeente (op basis van bestaande regelgeving) als bevoegd gezag. Het materiaal dat destijds werd gestort was op dat moment geclassificeerd als grond die voldeed aan de geldende eisen. Voor de oeverafwerking van plas 7 en de realisatie van de plas-draszone in plas 4 was Rijkswaterstaat bevoegd gezag.

De toepassingen van granuliet in de Kraaijbergse Plassen hebben in periode 2011-2016 plaatsgevonden.

Vraag 2

Is er bij dit granuliet ook gebruik gemaakt van een chemisch bindmiddel?

Antwoord 2

Granuliet is alleen toe te passen als het gebonden is. Het is daarom zeer waarschijnlijk dat het flocculant (bindmiddel) polyacrylamide ook in het granuliet in de Kraaijbergse Plassen is toegepast.

Vraag 3

Wordt er (periodiek) onderzoek uitgevoerd op de locaties (bodem en water) waar granuliet is gestort om hiermee zicht te houden op de gevolgen van de stortingen op de langere termijn?

Antwoord 3

Er is onlangs (oktober 2020) door Rijkswaterstaat onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het oppervlaktewater. Daarbij is specifiek onderzoek verricht naar de aanwezigheid van acrylamide. De conclusie van deze onderzoeken is dat in geen van de betreffende oppervlaktewatermonsters uit de Kraaijbergse plas acrylamide is aangetoond

In de bijlage treft u de brief met onderzoeksresultaten van RWS aan.

De gemeente heeft zelf in 2018 de zwemwaterkwaliteit van de Kraaijbergse Plassen onderzocht. Hoewel dit onderzoek zich niet specifiek richtte op de stof acrylamide, wordt in de betreffende rapporten wel geconcludeerd dat het zwemwater van uitstekend kwaliteit is.

Vraag 4

Zo ja, door wie en hoe wordt de gemeente hierover geïnformeerd? Zo nee, gaat u deze monitoring organiseren?

Antwoord

Het college heeft RWS verzocht periodieke monitoring op te zetten en de gemeente van de resultaten op de hoogte te houden. Daarnaast hebben we de Staatssecretaris I&A verzocht of de Kraaijbergse

Plassen meegenomen kunnen worden in het onderzoek (naar de eventuele aanwezigheid van acrylamide) dat Arcadis in opdracht van de Staatssecretaris gaat uitvoeren in de gemeente West Maas en Waal. Deze casus heeft bij ons college zeer hoge prioriteit.

Bijlagen

Brief RWS

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Cuijk,

drs. R.H.M.A. Rongen
secretaris

mr. W.A.G. Hillenaar
burgemeester

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
RWS-2020/50348

Bijlage(n)
1

Datum 30 oktober 2020
Betreft Granuliet en analyseresultaten acrylamide in
oppervlaktewater van de Kraaijenbergse plas

Geachte voorzitter,

Tijdens het plenair debat over granuliet op 27 oktober jl., heb ik uw Kamer toegezegd zo snel als mogelijk de analyseresultaten met betrekking tot de bemonstering van het oppervlaktewater van de Kraaijenbergse plas met u delen.

De heer Kuijken heeft tijdens de technische briefing in de Kamer op 14 oktober jl. de suggestie gedaan om voor de lange termijn effecten te kijken naar de Kraaijenbergse plas. Volgens de reconstructie van dhr. Kuijken is daar vanaf 2012 circa 260.000 ton granuliet toegepast.

Rijkswaterstaat is waterbeheerder van de Kraaijenbergse plas. Gezien de zorgen in uw Kamer over de lange termijn effecten, is de suggestie van de heer Kuijken door Rijkswaterstaat aangegrepen en is op 16 oktober jl., specifiek op de drie locaties in deze plas waar destijds granuliet is toegepast, het oppervlaktewater bemonsterd. Deze monsters zijn vervolgens door een onafhankelijk laboratorium geanalyseerd op de eventuele aanwezigheid van acrylamide. De laboratoriumresultaten zijn op 26 oktober jl. bekend geworden.

De conclusie van deze laboratoriumonderzoeken is dat in geen van de betreffende oppervlaktewatermonsters uit de Kraaijenbergse plas acrylamide is aangetoond (bij een aantoonbaarheidsgrens van < 0,05 µg/l).

Tevens is er op 16 oktober jl. een oppervlaktewatermonster genomen in de plas Moleneindse Waard (onderdeel van het project Over de Maas). Hier is in 2016 granuliet toegepast. Ook dit resultaat is op 26 oktober jl. bekend geworden. De conclusie van het laboratoriumonderzoek is dat in dit oppervlaktewatermonster uit de Moleneindse Waard geen acrylamide is aangetoond (bij een aantoonbaarheidsgrens van < 0,05 µg/l).

De betreffende analyseresultaten vindt u in de bijlage. De bovenstaande conclusie is voor de drie watermonsters uit de Kraaijenbergse plas (*sample* 2020010197 t/m 2020010199) o.a. terug te lezen in de tabellen op pagina 5 t/m 7 van deze bijlage onder de kopje 'Acrylamide'. Voor de Moleneindse Waard (*sample* 2020010200) vloeit deze o.a. voort uit de tabel op de achtste pagina.

Deze analyseresultaten worden ook aan Arcadis ter beschikking gesteld ten behoeve van het reviewonderzoek naar de toepassing van granuliet in Over de Maas.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
RWS-2020/50348

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer